

Velike naloge konvencije A. F. of L.

PROBLEM REORGANIZACIJE UNIJE SPET PRED DELEGATI FEDERACIJE

Roosevelt apelira za pomirjenje med delavci in kapitalisti. — Ali bodo stavke prepovedane?

Organizacijski neuspehi A. F. of L. v velikih industrijah. — Izgubljene stavke in točka 7a

ŠTIRINPETDESETA redna konvencija Ameriške delavske federacije (American Federation of Labor) ta teden v San Franciscu ima pred seboj navidezno enostavno vprašanje, oziroma več navidezno enostavnih vprašanj, ki pa so vsled vztrajanja mnogih voditeljev pri tradicijah starinskega ameriškega unionizma razmeroma zelo težke in je celo dvomljivo, da jih bi ta zgodovinsko važna konvencija mogla rešiti. Najvažnejši problem A. F. of L. je, organizirati delavce v velikih industrijah, na primer v jeklarski in avtni.

Dozdaj so uspehi neznatni, četudi je AFL dobila v dveh letih nekaj stotisoč novih članov. Ti člani pa ji ostanejo le, ako pripori uniji priznanje v temeljnih industrijah, kar pa se doslej, razen v premo-govniški, ni zgodilo. Zaradi zastarele forme unij in vsled

sklep. Konvencija ga je storila pod pritiskom vodij, ki se na vse pretege trudijo ohraniti svoje "cehovske" unije, četudi jim razvoj industrije dokazuje, da so preživele svojo dobo.

V nobeni deželi na svetu, kjer so bile ali so svobodne unije dovoljene, ni odstotek organiziranih delavcev tako majhen kakor v Zed. državah. Namesto da bi bilo najmanj dvajset milijonov delavcev v unijah, jih je bilo do pred dobrim letom le do par milijonov in tudi zdaj članstvo ne narašča kakor bi bilo v interesu delavstva.

Eksekutiva A. F. of L. se doslej ni še nikoli resno trudila organizirati milijone industrialnih delavcev, ki so bili in so med najbolj izkoriščanimi. Niti se ni zadostno pobrigala odpraviti boj med tekmujočimi unijami, ki je posebno izrazit v stavbni industriji.

Socialistov je na sedanjih konvenciji spet precejšnje število, toda ne še toliko kot jih je bilo na njenih konvencijah do l. 1916. Dominirajo jo vodje velikih strokovnih unij, ki so v politiki večinoma demokratke. Dasi drug drugemu priznavajo, da jim new deal ni izpolnil nade, so pripravljeni podpirati Rooseveltovo administracijo naprej, posebno če jim bo dala nekaj koncesij in pa tu in tam oporo v kakem industrialnem konfliktu. Dozdaj je bilo take opore prav malo, dočim so demokratični guvernirji, sodniki in župani storili kolikor je bilo v njih moči pri razbijanju stavk.

Vojaki, ki so nagnali pikete v jetniške tabore v Georgiji, so ob službo, ker je stavka končana.

Najbrutalnejši so bili v nedavni stavki tekstilnih delavcev, toda tudi v stavki pristaniških delavcev in v generalni stavki v San Franciscu niso postopali nič boljše.

Dasi so bili delavci v vseh bojih v defenzivi, predsednik

SOC. PETICIJE V OHIO SO BILE ZAVRNJENE. — V ILL. SO PRIZNANE

Komunistički tiket v Ohio odobren, dočim so bile njihove peticije v Illinoisu proglašene neveljavnim.

Trud socialistov pri nabiranju podpisov na nominacijske peticije v Ohio je bil zamanj. Socialistična stranka je predložila 26.629 podpisov, ali nad tisoč več kot bi jih potrebovali. Volilni odbor pa je, kakor pravi njegova izjava, ugotovil, da je več tisoč podpisov neveljavnih. Po črtanju nepravilnih podpisov je državni volilni odbor izjavil, da jih manjka socialistom še kakih 5.000. Komunisti ostanejo na tiketu. Poslali so nad 35.000 podpisov, izmed katerih je bilo na tisoče neveljavnih, toda pravilnih je bilo vzlic temu dovolj. Komunisti bodo v Ohio edina manjšinska stranka na glasovnici.

V Illinoisu so bile socialistične peticije priznane, četudi so bile prvotno odvrnjene, češ, da so bile prepozno vložene. Državni volilni urad pa je na ugovore demokratov in patriotičnih organizacij odklonil komunistične peticije. Pravi, da so poslali par tisoč imen premalo, poleg tega pa je na peticijah tisoče nepostavno zapisanih imen.

V Italiji in Nemčiji je preveč jetnikov

Ob priliki rojstva hčerke italijanskemu prestolonasledniku je kralj pomislil jetnike, ki so bili obsojeni na dve leti zapora ali manj. Mussolini mu je to dovolil, ker mu primanjkuje prostora v ječah, in iz enakega razloga je bilo v Prusiji pomiloščenih s Hitlerjevo amnestijo 238.832 oseb. Na njihova mesta pa pošiljajo nove jetnike, "da jih nauče pokorščine".

Sedemdeset let po ustanovitvi I. internacionale

V končanem poletju je minilo 70 let, od kar je bila ustanovljena I. internacionala. Za II. internacionalo je smatrana sedanja delavska-socialistična, ki pa je pravzaprav le naslednica II. Tretja ali komunistična internacionala je bila ustanovljena 1919.

Roosevelt v svojem govoru v radiu prošle nedelje tega dejstva ni upošteval in je grajal ter dolžil krivde za stavke kapitaliste in organizirane delavce enako. Apeliral je na oboje, da naj prenehajo vsaj začasno s stavkami ter spore rešujejo na miren način. Ampak njegov dobromisleči apel ne bo dosti izdal, ker je v protislucju z naturo kapitalizma.

Zivljenski standard ameriškega delavstva ne bo dvignjen brez pomoči delavske organizacije. Sedanja konvencija v San Franciscu ima priložnost v moč zavreči tradicije, ki niso več na mestu, in se lotiti dela za organiziranje milijonskih delavskih množic. Ako tega še ne stori, bo sokriva v podaljševanju sedanjih razmer in socialnih krivic.

"KONCENTRIJSKA KEMPA" V GEORGIJI

V zadnji stavki tekstilnih delavcev je guverner države Georgia prišel družbam na pomoč ne samo s milico, ampak tudi s "koncentracijsko" kempo. Vse pikete okrog predilnic v Newnanu, Ga., je milica aretirala in jih poslala v jetniški tabor. Slika: Stavkarice, ki so jim v kempi servirali čorbo. Po stavki so bile izpuščene, toda družba pravi, da jih ne sprejme več v delo, ker so bile "nasilne". Vložile so pritožbo, ki čaka rešitve v Washingtonu, dekleta pa čakajo zelo potrebnega zaslužka.

Z DELAVSKEGA SVETA

Težkoče avtobusnih stavkarjev v Chicagu. — V stavki šoferjev čikaških avtobusov je bilo precej nasilnosti, ki jih je med stavkarji izzvala kompanija s svojo arogantnostjo in provokacijami, deloma pa so jih izvršili agentje provokatorji pod masko stavkarjev, zato da je dobila kompanija priliko nastopiti proti stavkarjem na sodišču in ob enem izposlovati veliko policijsko protekcijo. 750 policajev je bilo dodeljenih za straženje njenih busov. V nasiljih prošle teden je bil en stavkokaž ustrelen in nekaj ranjenih. Državni pravnik je ukazal aretirati odbornike unije in mnogo članov in nato obdolžil enega odbornika, da je najel gangsterje za pretepanje stavkokažov. Ker so enega, kot že omenjeno ubili, zahteva družba proti krivcem vestno obravnavo in strogo obsodbo. Sebe seveda ne dolži za ta konflikt nikake krivde, dasi ji je bil vzlet plavi orel zato, ker se ni držala določb v NKA nego je delavca odslovila, čim je slutila, da spada v unijo. Vsi njeni stavkokaži so organizirani v kompanijski uniji.

Odvrnjena stavka. — Preteča stavka pristaniških delavcev v New Yorku in drugih vzhodnih pristanih je bila odvrnjena z dosegom sporazuma. Okrog 40.000 delavcev je vključenih v poravnavi.

Protifašistični kongres. — V Chicagu se je prošle soboto in nedeljo vršil kongres protifašistične lige, na katerem so bili člani raznih cerkev, mnogih društev, liberalnih organizacij, pacifičnih skupin in mnogo posameznikov. Vodstvo kongresa je bilo komunistično in bil je tudi uporabljen za komunistično agitacijo.

Kohlerjevi delavci za kompanijsko unijo. — Pri volitvah delavcev v Kohlerjevi tovarni v Sheboyganu je bilo oddanih 1.063 glasov za kompanijsko unijo, za unijo A. F. of L. pa 643. Okrog 500 delavcev vsled raznih vzrokov ni smelo glasovati. To so skoro vsi taki, ki bi se izrekli proti kompanijski uniji. Kohler je zmagal, ker je imel vso priliko za agitacijo, ki so jo širili med delavci njegovi agenti, dočim agitatorji AFL niso niti zdaleč imeli prilik dobiti daleč skupaj in jim predočiti resnigo.

Izprtje ali stavka? — Ko je ILGW unija izjavila, da prične dne 30. sept. s stavko v tovarnah, kjer izdelujejo srajce in deške jopice, so kompa-

nije to ignorirale in izjavile, da bodo tovarne imenovanega dne prostovoljno zaprle, ker je cena srajcam prenikza, da se jih bi izplačevalo izdelovalci. Plača delavcev je bila vsled Rooseveltovega dekreta povišana, ne pa cene izdelkom, pravijo družbe. Okrog 25.000 delavcev je prizadetih. Tovarne, ki so ustavile obrat, so v New Yorku, New Jerseyju, Pennsylvaniji, Connecticutu in v Delawaru.

Železničarji za šesturnik. — Bratovščina železničarjev (Brotherhood of Railroad Trainmen) je na seji v Milwaukee sklenila, da se bo borila za uvedbo 6-urnega delavnika, za omejitev dolžine vlakov, ki ne bi smeli imeti več kot 70 vagonov in za zaposlitev zadostnega osebja v vlakih. Te in druge svoje zahteve bo bratovščina skušala izvojevati skozi kongres.

Diskriminacije v tekstilni industriji. — Unija delavcev v tekstilni industriji je koncem prošlega tedna sporočila stavkarjem, katerih kompanije po predsednikovem proglasu nočejo sprjeti nazaj, da naj vprašajo za delo znova zato, da se vsak slučaj rekordira in se jih predloži posebnemu predsednikovemu odboru, ki je bil nedavno imenovan za izravnanje odnošajev v tej industriji.

Zvišanje mezd v klavniški industriji. — Velike klavnice, združene v mesnem trustu, so l. oktobra zvišale plače v skupni vsoti \$10.000.000. Časopisje je veliko pisalo o tem, toda le mimogrede je navedlo, da je danes povprečna plača stalno zaposlenih v tej industriji samo \$21.82 na teden. Ker so tu vključene plače bosov in vseh boljše plačanih delavcev, je jasno, da je povprečna plača drugih delavcev v klavnicah, ki so v ogromni večini, komaj \$16 na teden.

Francoski župani zahtevajo pomoč

Vsled naraščajoče brezposelnosti in krize v Franciji so se zbrali mnogi župani na skupnem sestanku, izdelali načrt za pomožno akcijo in ga poslali vladi z zahtevo, da naj ga v pomoč brezposelnim uveljavi.

Sijajna plača!

Meseca junija t. l. je bila povprečna plača ameriških delavcev \$19.51 na teden. V tej statistiki so vključene vse industrije.

"IL DUCE" SPREMINJA ITALIJO V VOJAŠNICO

LJUDSTVO ZASUŽNJENO ZA MILITARIZEM. — NOVE NAREDBE ZA VEČ POROK IN PORODOV

Mussolini tira svojo deželo v barbarsko prošlost. — Fašizem trajna nevarnost miru

ITALIJANSKI fašizem je v krizi. Gospodarsko življenje Italije hira vzlic strogim regulacijam. Zivljenski standard italijanskega ljudstva je drastično poslabšan. V normalnih okoliščinah bi se ljudstvo v takih razmerah upiralo. Vršili bi se shodi in demonstracije proti vladi. Toda ne pod diktaturo. Časopisje v Italiji ne piše o krizi v svoji deželi, pač pa o krizi drugod. Tendence te molčečnosti časopisja o stradanju in ekonomskem debaklu v Italiji je — odvrti pozornost ljudstva drugam, da bi pozabilo na pomanjkanje in druge nadloge.

Največ pozornosti posveča Mussolini, ki je absolutni gospodar Italije, militariziranju. Italijane opaja z legendo, da ji je spet usojeno, kakor Rimljanom v davnih dneh, zavladati nad velikim delom sveta. Toda Italija ne postane mogočna, slavna in velika brez vojne. "Vojne bodo", pravi Mussolini, "in Italija je nanjo pripravljena."

Vsak moški od zgodnjih otroških let naprej je podrejen vojaški komandi. Fašistične mladinske organizacije imajo strogo vojaški značaj. Ze male dečke uče streljati in nositi puške. V vseh šolah je vojaški pouk obvezen. Vsa propaganda med mladino mora biti najprvo odobrena v vojnem oddelku. V svojih govorih poveljuje Mussolini vojakom kot nekaj vzvišenega, vojno pa za sredstvo, ki prerodi ljudstvo in državo — seveda italijansko državo in njeno ljudstvo, kajti druge je treba poraziti za slavo in povečanje Italije. V ta namen pa je treba čimveč ljudi v Italiji.

Ker vlada s svojo kampanjo za več porodov ni še uspela kot bi rada, je izdala nove odredbe, katerih namen je pospešiti naraščanje prebivalstva. V tekstilnih tovarnah, kjer so doslej vpisljevali največ ženske, morajo v bodoče vpisovati ne manj kot 30 odstotkov moških, zato da se bi odslovljene ženske poglavo v materinstvo. Druga odredba določa odslovljene vseh deklet v vladnih uradih in podvzetjih, ki so godna za možitev, na njih mesta pa se naj vpisli moške. Vlada apelira na privatna podvzetja, da naj slede temu vladnemu vzgledu.

Računa, da bodo dekleta vsled brezposelnosti prisiljena iskati prilik za možitev. Moški pa bodo primorani, da se ne ogibajo postati zakonski možje. Kajti vlada je tudi odredila, da se odslovi iz državnih služb vse samce. Dozdaj jih je pestila z davkom, a svojega glavnega namena s tem ni dosegla. Zdal hoče, da se samci odločijo med brezposelnostjo ali pa se oženijo.

Zaeno obsoja vlada skupno s cerkvijo kontrolo porodov. Cerkev jo razglša tudi za smrtni greh. Noben zdravnik ne (Nadaljevanje na 5. strani.)

Aleksander in Boris za spravo njunih kraljevin

Dne 27. septembra je jugoslovanski kralj Aleksander bolgarskemu kralju Borisu vrnil obisk s posetom glavnega mesta Sofije. Listi so poročali, da sta se večkrat prisrčno objela ter poljubila, istotako kraljici. Pomirjenje je torej popolno, kajti še pred tremi leti bi bil tak obisk nemogoč. Vendar pa je od pravega sporazuma med Jugoslavijo in Bolgarijo še daleč. Kakšni so odnošaji med njima, pove fakt, da so bili v Jugoslaviji do tega obiska prepovedani vsi bolgarski listi. Najspornejše vprašanje je bilo doslej delovanje macedonskih komitašev v ju-

goslovanskem delu Macedonije. V Bolgariji so imeli zavetje in do padca prejšnje vlade tudi velik vpliv. Sedanja vlada pa bi vsled gospodarskih oziror rada sporazum z Jugoslavijo. Mussoliniju ta obisk ni bil posebno ljub, ker bi rad obdržal Bolgarijo pod svojim vplivom v prid zavezništva proti Jugoslaviji. Ker pa je za Bolgarijo boljše, da živi v gospodarskem in političnem miru s svojo sosedo, kot pa služiti Mussolinijevim nakanom, bosta morda obe vladi prišli komično k pameti in sklenili sporazum, ki bi koristil ljudstvu obeh dežel.

Kongres III. internacionale odložen na prihodnje leto

Iz Moskve poročajo, da je kominternna odložila svoj VII. kongres, ki se bi imel vršiti to leto, na prihodnje leto. Zborovanja ni imela že šest let.

Vzrok odlaganju je vnanja politika Sovjetske Unije. Rusija je bila sprejeta v ligo narodov in ne želi, da bi zdaj s svojim komunističnim kongresom držala kapitalistične državnike. Rada bi si ohranila tudi naklonjenost Rooseveltove administracije, kar pa ne bo lahko, če bi šli delegati komunistične stranke v Moskvo in se tam rotli, kako so v tej deželi v prizadevanjih za "strmoglavljenje vlade" uspešni. Na kongresu, če bi se vršil to jesen, bi morali komunisti zavzeti določno stališče z ozirom na enotno fronto s socialisti. Kajti če se je Sovjetska unija lahko pomirila in sporazumela s kapitalističnimi državami, čemu se ne bi mogla s socialisti? Ampak na to kominternna še ni pripravljena, pa bo rajše manevrirala kakor dozdaj brez kongresa, ki bi jo spravljaj v zadrego.

PROLETAREC

List za interese delavčevega ljudstva.

Izhaja vsako sredo.

Izdaja Jugoslovenska Delavska Tiskovna Društva, Chicago, Ill.

Glasilo Jugoslovenske Socialistične Zveze.
 ABONEMENI v Zedinjenih državah za celo leto \$3.00;
 za pol leta \$1.75; za četrt leta \$1.00.
 Inozemstvo: za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.

Vsi rokopiši in oglasi morajo biti v našem uradu najpozneje do ponedeljka popoldne za priobčitev v številki tekočega tedna.

PROLETAREC

Published every Wednesday by the Yugoslav Workmen's Publishing Co., Inc.
 Established 1908.

Editor: Frank Zeita
 Business Manager: Charles Pogorelec

SUBSCRIPTION RATES:

United States, One Year \$3.00; Six Months \$1.75;
 Three Months \$1.00.—Foreign Countries, One Year \$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

8639 W. 26th St., CHICAGO, ILL.
 Telephone: Rockwell 2884.

SLIKE, KI SO VAŽEN DOKUMENT V ZGODOVINI INDUSTRIALNIH BOJEV

Gornje je slika iz zadnje stavke tekstilnih delavcev v Belmontu, North Carolina. Vsa državna milica je bila pozvana v boj proti njim. Kakor nikogar ne

drugod na jugu, so tudi v tej državi odklonili vpsoliti aktivne stavkarje, kljub apelu predsednika Roosevelta, ki je na ravnatelje apeliral, da naj zapostavljajo.

KOGAR SE TIČE

Father Trunk agitira za Sinclairja!

"Socialistom", ki agitirajo za Upton Sinclairja v Californiji, se je pridružil tudi župnik I. Trunk. Pravi, da če bi on (Trunk) imel pravico tam voliti, bi volil za Sinclairja. Smatra, da bi bila Sinclairjeva izvolitev vrlo važna, kajti če Sinclair na governerskem stolu uspe, bi morale njegove teorije posnemati v praksi tudi druge države, če pa ne uspe, "bo to krasen nauk vsem drugim državam, da se ne bodo potapljale v medle teorije." Pravi dalje, da bi v prvem slučaju socialisti izrabljali Sinclairjeve pridobitve v Californiji za uspeh svojih teorij, "v drugem slučaju pa bi dobil socializem hude batine, ko bi teorija v praksi prišla do poloma."

Tudi Bog je pozvan na pomoč v agitaciji za Sinclairja, kajti Rev. Trunk pravi: "Vsakdo torej lahko razvidi, da nam utegne priti precej luči iz zapada, ako Kalifornijci Sinclairja izvolijo za gubernerja, in sam Bog da jim pamet, da bi ga izvolili."

Drugače ni v Leadvillu, kjer župniku Rev. Trunk, nič posebnega.

Omiljen radikalizem.

Upton Sinclair ima platformo, ki je toliko poslaskana, da jo je odobrila konvencija demokratske stranke v Californiji z vsemi proti 4. glasovom. Sinclair je pristal v gotove zahteve demokratov za spremenitev platforme. Populisti so si toliko zob, da je zdaj čisto navadno reformistično skrupulo. Ampak republikanci, katerim se gre za službe kakor demokratom, bodo v svoji kampanji proti Sinclairjevemu radikalizmu grmeli naprej in Upton bo v naprej zatrdel, da ni tako nevaren kakor ga predstavljajo. Dokler lahko agitirajo zanj taki ljudje kot je senator McAdoo, George Creel, ki je bil direktor propagande v Wilsonovi administraciji, ter slovenski župnik J. M. Trunk, je očividno, da spremenjeni Sinclair sedanjki uredbi res ni nevaren.

"Fun" Am. Domovine.

Zapisniki sej gl. odbora S.N. P. J. ter dopisi ter komentarji bratov in Prosveti so urednikoma Ameriške Domovine v velikem zabavo. Ugačajo jim tako, da jih v odlomkih servirata tudi bralcem svojega lista. Zelo ju veseli, ker se preklicajo in obkladajo s hudimi očitki "znani socialisti". In vse to v tem slučaju zaradi Hrvatskega Doma, "ker je na zelo slabi podlagi", pravi Amer. Domovina v prvi koloni na prvi strani v izdaji z dne 26. septembra.

Načela in materializem. Nova socialistična revija "Arise", katere prva številka je izšla ta mesec v New Yorku, ima med drugim tudi sledeči oglas:

Pozdrav!

Young Circle League (mladinska sekcija podporne organizacije Workmen's Circle) ima klube v vseh večjih mestih Zed. držav in Kanade. Dele se po starosti članov v tri skupine: v eni so člani od 13. do 16. leta; v drugi od 16. do 18., in v tretji od 18. do 30.

Namen teh klubov je nuditi mladini prilagoditve za fizični, umski, socialni in etični razvoj v atmosferi, ki je simpatična idealom delavskega gibanja. Dalje oskrbeti članom bratsko in socialno zavarovalnino proti neprilikom v modernem življenju.

Aktivnosti teh klubov so:

Sodelovanje v delavskih bojih, kot v stavkah, v demonstracijah, v borbi proti fašizmu itd.

Izobraževalno delo. — Prirejajo predavanja, razprave in debate o važnih dnevnih dogodkih in vprašanjih. Goje dramatično, glasbo in izdajajo svoje liste.

Zabava. — Goje sport, prirejajo zabave, izlete v naravo in telovadne nastope. Pridruženi so mednarodni Delavski telovadni in sportni zvezi.

Zavarovalnine. — Nudijo zdravniško pomoč o boleznih, sanatorij, zavarovalnino, sigurnost in sodruštvo.

Med Slovenci bi tak oglas zamenjali iskali. Povdarja se le materialno stran, razen v katoliških društvih, kjer naglašajo tudi verska načela in versko vzgojo.

"Vsak po svoje."

A. J. T. je v pravem. Urednik "N. D." ne more biti odgovoren za vsak sklep konvencije ali gl. odbora. Ampak njegovo cikanje, da smo malo

kdaž imeli dobro besedo za JSKJ, ako sploh kdaž, pač pa smo jo direktno in indirektno zafrkavali in "prikrito smešili", je pa prenapljena trditve in zelo tendenčna. Če ne bi bilo predsodkov, bi A. J. T. lahko vedel, da ni bila nobena organizacija v tem listu tolikokrat kritično omenjena, kakor tista, proti kateri je veliko "prikritega smešenja" z druge strani. Kritiziranje sklepov te ali one organizacije še ne pomeni boja proti nji; ko je Proletarec v različnih dobah vodil boj proti odbornikom, ali celo vsemu odboru SNPJ, s tem ni napadel jednote, četudi so prizadeti trdili, da jo napada.

In dalje, če ne bi bilo predsodkov, ki oslepe zdrav razum, bi prizadeti ne mogli trditi, da knjiga kakor je Ameriški družinski koledar ne zasluži moralne podpore in oglašja, ki ga ji da ta ali ona podporni organizacija. Vsekakor je Am. družinski koledar dal s svojimi pregledi in podatki o podpornih organizacijah tudi JSKJ več kakor pa je dala ona njemu za oglašje. Če kdo ceni kako delo slabo samo raditega, ker nima rad tega ali onega, ki vrši dotično delo, sklepa s predsodki in vsled tega krivično. Zaključni stavki o tej stvari v N. D. z dne 26. sept. je napisan v jeziku. Od A. J. T. bi take izjave ne bil pričakoval. — Z.

Značaj kobilice.

Včeraj radikalni farmer-laborit, danes demokrat.

Včeraj svobodomiselní evangelist, danes svetohlinec.

Včeraj avtor člankov o svobodomiselnstvu in liberalizmu, danes aktiven pristaš in pomočnik Beograda ter njegovih agentov v Ameriki.

Včeraj bojevnik za uvedbo samo angleškega poslovnega jezika v SNPJ, danes jugoslovanski "patriot".

Včeraj zagovornik republike in demokracije, danes pomočnik ljudi, ki "njegovemu veličanstvu" zagotavljajo zvestobo Jugoslovancov v tujini.

In tako naprej. Tak je značaj kobilice, ki skače brez smisla semtertja dokler ne doskače v svoj konec.

Obračun priredb v Clevelandu

Dohodki priredb tekom zbor JSZ v Clevelandu so znašali \$641.09, stroški pa \$479.58. Prebitke \$161.51. Proletarcu in za agitacijski fond JSZ so poslali \$133.00, drugo je ostalo klubom, ki so sodelovali v aranžiranju priredb.

Plesna zabava društva "Pioneer" SNPJ

Chicago, Ill. — Društvo Pioneer št. 559 SNPJ priredi v soboto 6. oktobra v dvorani Sokol Havlicek na 2619 So. Lawndale Ave. veliko plesno veselico. Vstopnina 40c.

Registriranje volilcev

V Chicago bo v torek 9. oktobra registriranje volilcev. Važno je, da ste registrirani, kajti brez registriranja ne boste imeli prihodnjega novembra volilne pravice.

Socialna drama "Rdeče rože"

Chicago, Ill. — Smisel in vzroki vsega ogromnega industrialnega boja, ki danes divja v deželi, so mojstersko slikani v socialni drami "Rdeče rože", ki jo vprizori dramski odsek kluba št. 1 v nedeljo 21. oktobra ob 3. popoldne v dvorani ČSPS.

Videli boste delavca-voditelja, ki postane žrtev agentov provokatorjev. Delavci, ki so verovali vanj, mu verjeli ter mu sledili, se v kritičnem trenutku obrnejo od njega, ker so nasledili spletkam, ki jih je razpredel v tovarni njen ravnatelj. Ta ravnatelj je sličen ravnateljem, o katerih ste poslednje tedne čitali v dnevnem časopisu v poročilih o stavki tekstilnih delavcev. Je brez čustev in brez usmiljenja. Delavci so mu material, ki ga izrablja do skrajnosti.

Na stroje pazi, da se prehitro ne izrabijo ali da jih kdo ne poškoduje, dočim so mu delavci predmet, ki se naj ga izkoristi in potem zavrže.

Vrednost te drame je posebno v jasnem prikazovanju intriga, ki se jih bossi s svojimi lakaji, špijoni in provokatorji poslužujejo proti organiziranim delavcem. Njihov glavni vodja v tej drami je osumljen celo umora in vržen v zapor. Zeno mu ugonablja tuberkuloza. Ko nlega zapro, se ji bolezen poslabša in umre.

A tudi ravnateljeve intrige niso imele zanj samo dobrih posledic. Ena izmed delavk se maščuje nad njim za njegovo pohotnost in izdajstvo. Po zlomljeni stavki so delavci spoznali, da so nasledili kompanijskim lažem, namesto da bi bili ostali zvesti svoji organizaciji ter voditelju, katerega so jim očrnilo kompanijski volkovi v ovčjih kožah.

V tej drami industrialnih sužnjev nastopa okrog 18 igralcev in igral. Vsi se trudijo, da vprizore "Rdeče rože" čimbolj popolno.

Druga zanimivost bo prvi nastop klubovega mladinskega zbora pod vodstvom Mary Juggove.

Vstopnice v predprodaji so po 40c. Dobite jih pri članih in članicah, pri tajnikih klubov JSZ in v uradu Proletarca. — P. O.

"RDEČE ROŽE"

V NEDELJO

21. oktobra

V DVORANI

ČSPS

Chicago

Hitlerjeva civilizacija v Zed. državah

V Georgiji in par drugih južnih državah je v zadnji stavki tekstilnih delavcev milica polovila na ukaz gubernerja pikete ter jih "internirala" do konca stavke. V ta namen je milica ustanovila posebne tabore, jih ogradila z barikado bodičastih žic ter zastražila. S piketi je postopala grše kakor postopajo države z vojnimi vjetniki.

Kaj takega se v Zed. državah še ni dogodilo. Mnogi ameriški časopisi so poročali skozi zadnjih par let o koncentracijskih kempah v Hitlerjevi Nemčiji in jih označevali za višek barbarizma — v sredi septembra t. l. pa je nemško fašistično časopisje vrnilo milo za drago in objavilo z velikimi naslovi vesti, da demokratični guberneri v Zed. državah pod vladjo predsednika Roosevelta ustanavljajo po vzgledu Hitlerjevih odredov koncentracijske tabore. Tudi Zedinjene države so dobile svojega "nacijskega fuhrerja", so komentirali nekateri nemški listi, dočim so drugi opisovali brutalnost v "koncentracijski" kempu blizu Atlante, Ga., v katero je milica naglala stavkarje belega in črne plemena, moške in ženske — vse v en tabor!

"Nemčija je desetletja naprej pred Zed. državami," je konstatiralo časopisje, češ, brutalnosti v "demokratični" republiki preko Atlantika so danes veliko večje kakor pa v nacijski Nemčiji.

Taki očitki kajpada niso naš spor; zanimajo nas v toliko, ker označujejo tekmo dveh kapitalističnih sil, ki sta spričkani druga z drugo vsled trgovske konkurence, dolgov, posojil in sličnih materialističnih razlogov.

Kaj so enaki interesi?

Nemški, avstrijski, angleški, jugoslovanski in češki delavci imajo enake interese. Nemški delavci in nemški kapitalisti jih nimajo, istotako ne angleški kapitalisti z angleškimi delavci, ne jugoslovanska delavska raja s kapitalisti v Jugoslaviji. Enako pravilo je veljavno v vseh deželah.

Kljub temu pa kapitalizem zahteva, da so delavci v Nemčiji skupno "patriotični" z izkoriščevalci proti delavcem v drugih deželah. Zato je danes internacionalizem v Nemčiji smatran za veleizdajniški nauk, istotako v Italiji in več ali manj v mnogih drugih deželah Evrope.

Tudi v Zed. državah ni nič boljše. Kdor tu govori o pobratimiji in složnosti "dela in kapitala" je patriot. Kdor dokazuje, da je tako prijateljstvo neizvedljivo, je "rdečkar" in hujskač. Kapitalist je postal kapitalist, ker izkorišča delavce. In delavec si bi rad izkoriščanje olajšal, zato se bori ali si vsaj prizadeva omiliti izkoriščanje — to pa pomeni med njim in gospodarjem boj. Odpraviti ta nesoglasja je nemogoče brez iztrebljenja vzrokov. Vzrok je izkoriščanje. Ker je resnica taka, in prav nič drugačna, se bo razredni boj nadaljeval, pa če ga delavci in kapitalisti hočejo ali nehoče. Interesi se križajo in to pali ter žge.

Poljak zoper Poljaka

Poljaki v Chicago, ki so v tem mestu ena najjačih narodnostnih skupin, so se že davno začeli zanimati za politiko, katere smoter so službe. Vsled nje je precej Poljakov v Chicago policajev, deputijev in mestnih klerkov.

Joseph Piskonowicz je bil ves navdušen za svoj narod in politiko, ki oskrbuje službo svojim ljudem. Po poklicu je bil pek. Šel je delati v pekarijo svojih rojakov, ki pa so ga izkoriščali kakor če bi delal za tujca. Zato so se peki poljske narodnosti organizirali v unijo proti mojstrom, čeprav so istega rodu, in začeli piketirati tiste pekarije, ki so odklanjale organizirane delavce in jih najbolj izkoriščale. Tu in tam je kak piket v svoji nepremišljenosti zalucil v šipo kamen, ali kos opeke. To napako je storil tudi poljski pek Joseph Piskonowicz. V bližini je bil skrit policaj Joseph Ponicki, istotako Poljak, in ustrelil svojega rokaja. V izloženem oknu pekarije pa se je svetil napis: "Svoji k svojim". Ubiti pekovski delavec, ki je dokončal življenje na tako tragičen način v starosti 38 let, zapušča ženo in otroke.

Zanimanje za sport

Nedavno se je v Chicago v Wrigleyjevi areni vršila rokoborba, ki jo je gledalo 35.265 oseb; pravijo, da je bila to največja udeležba na te vrste "predstavi". Vsi so plačali vstopnino, najeli kukala in trošili v stavah.

To je pač sport. In ker je zanimanje za tak sport večje, kakor pa za kaj bolj vzgojevalnega, zato ni čudno, da je ta dežela kljub volilni pravici milijonov v posesti male peščice, ki odloča o njeni usodi in o usodi prebivalstva slednjemu v škodo.

Reakcionarji v unijah

Konservativni unijski vodje bodo v odbijanju komunistične opozicije veliko uspešnejši, če ji bodo nasprotovali kot iskreni delavski borci, ne pa kot "patrioti", ki se zatekajo po oporo v tem boju k silam reakcije. Reakcija ni za nikako delavsko organizacijo, kar bi morali konservativci v delavskih unijah že davno spoznati.

Stroški, ki jih ni mogoče poravnati

Ogromnih stroškov, ki jih je povzročila zadnja svetovna vojna ne bo nikdar mogoče poravnati. — Kljub temu se blazni kapitalistični svet pripravlja za novo svetovno klanje.

Prof. dr. Frank Dickenson je izračunal, da je stala prošla svetovna vojna na podlagi vrednosti dolarja iz leta 1913 nad dve sto milijard dolarjev.

In kje je poleg tega druga škoda, ki znaša istotako milijarde, tudi ako se smatra, da je bilo milijone človeških življenj, uničenih v tem svetovnem klanju, brez vrednosti!

Odborniki AFL, ki se prikupujejo vladajočemu sloju s poudarjanjem svoje "lojalnosti" sedanjemu "političnemu in socialnemu" redu, ne služijo koristim delavskega razreda.

V TEJ IN V PRIHODNJI ŠTEVILKI

Referat Ivana Moleka "Naše kulturno življenje" je končan v tej številki. Prvi del je bil priobčen v prejšnji.

Zapisnik eksekutivne v tej izdaji je važen dokumentarni prispevek k razumevanju našega gibanja. Priobčen je na 4 strani.

Otto Bauerjev spis "Zmagovanje in izgubljanje revolucij" je na 6. strani. To je zelo značilen in informativen dokument v seriji njegovih člankov o značaju, namenu in uspehih ter porazih proletarskih revolucij.

Dalje je na 6. strani razpis kontesta, ki je za našo tu rojeno generacijo izredne važnosti. Opozorite nanj tudi tiste, ki le tu in tam pregledajo angleško stran Proletarca.

"Programi nasilja vada za provokatorje" je članek, ki označuje, da je takozvana militantnost v BESEDAH čestokrat la VABA na trnkih agentov provokatorjev. Članek je ponatis iz tujega komunističnega lista. Priobčen bo prihodnji teden.

"Ali so aktivnosti članov JSZ v podpornih društvih našemu gibanju koristne?" To je naslov referata F. Aleja na prošlem zboru JSZ, katerega prvi del objavljamo v tej izdaji.

Za objavo imamo pripravljene P. Bernikov članek iz njegove serije o združništvu, dalje spremembe in dodatke k pravilom. Oboje — poleg mnogega drugega zanimivega gradiva — priobčimo v prihodnji izdaji.

Opis klubov JSZ v Clevelandu bo nadaljevan prihodnji teden.

PRVA SEJA ODBOROV JSZ PO X. REDNEM ZBORU

SUGESTIJE ZA SPREMEMBO PRAVIL. — POLLETNI RACUNI. — AGITACIJSKI FOND

Izčrpek zapisnika redne seje odborov JSZ dne 13. septembra 1934

Seje odborov JSZ dne 13. sept. 1934 so se udeležili od eksekutivne Filipa Godina, Donald J. Lotrich, Josko Oven, Fred A. Vider in Frank Zaitz. Od nadzornega odbora JSZ Peter Bernik. Od nadzornega odbora slovenske sekcije Alice Artach, Vinko Ločniškar in Angela Zaitz. Od prosvetnega odbora Anton Garden, Ivan Molek in John Rak. Tajnik Chas. Pogorelec.

Odsotni so: Geo. Maslach, Peter Kokotovich in John Kopach, ki so bili izven Chicaga, in Sava Bojanovich radi nočnega dela.

Za predsednika seje izvoljen Peter Bernik.

Zapisnik prejšnje seje sprejet.

Pri točki "korespondenca" pravi tajnik, da od prošle do te seje ni prejel važnih komunikacij.

Tajnik Pogorelec poroča med drugim, da s. Jos. Snay deluje za ustanovitev kluba JSZ v Triadelphiji, toda namena še ni dosegel. Tisti v Triadelphiji, ki z njim sodelujejo, so obljubili, da skličejo v namen ustanovitve kluba še en sestanek. Dalje poroča Snay, da bo šel v Sharon, Pa., kjer je klub v zastoji, in bo skušal storiti za njegovo obnovo kolikor mogoče.

Glavni predmet pred te sejo je čitanje zapisnika zadnjih dveh sej X. rednega zbora, in pa pravila. Zapisnika zadnje seje zbora s. Babnik ni še ugnil urediti do tega datuma

POLLETNI RACUN JSZ.

od 1. januarja do 30. junija 1934.

DOHODKI:

Članarina	\$ 789.97
Konvenčni fond	268.32
Prosvetna matica	557.97
Klubi za potrebe	10.27
Literatura	47.60
New Leader in American Soc. Quarterly, prejeta naročnina	38.93
Znamke za asessment Internacionali	5.25
Povračila stranke	70.00
Blagajne razpadlih klubov št. 189 in 238	24.60
Klubi za Josko Ovnovo turo	46.02
Razno	1.76
Skupaj	\$1,860.69

STROŠKI:

Članarina glavnemu uradu stranke	\$ 228.68
Članarina državnim in okrajnim organizacijam	101.96
Plače od 11. nov. 1933 do 23. junija 1934	960.00
Najemnina urada	48.00
Plačila in brzojavi	87.08
New Leader in American Soc. Quarterly, naročnina	38.93
Uradne potrebine	27.72
Literatura	8.43
Stranki za znamke Internacionali	11.50
Tisk pravil za zbor	62.00
Stroški Josko Ovnove ture	61.80
Potrebine za klube	.75
Zvezni davek od čekov in banki za izmenjavo čekov	2.47
Skupaj	\$1,639.32

RACUNSKI ZAKLJUČEK:

Dohodki	\$1,860.69
Prenos z 31. decembra 1933	966.15
Skupaj	\$2,826.84
Stroški januarja—junija	1,639.32
Ostane 30. junija 1934	\$1,187.52

IMOVINA 30. JUNIJA 1934:

Upravni fond	\$ 320.76
Konvenčni fond JSZ	866.76
Skupaj	\$1,187.52

VLOGE:

Gotovina	\$ 750.71
V konkurzi Millard State banki	436.81
Skupaj	\$1,187.52

DRUGA IMOVINA:

Literatura	\$ 250.00
Oprema urada	70.00
Dolg klubov in posameznikov	65.87
Dolg stranke na povračilo	20.00
Skupaj	\$405.87

OBVEZNOSTI:

JRZ za knjige Prosvetne matice	\$ 639.94
Dolg konvenčnemu fondu	85.36
Tajniku na plači	30.00
Stranki za članarino	29.77
Državnim in okrajnim organizacijam za članarino	27.08
Proletarcu oglaš v Koledarju	40.00
Ligi proti fašizmu	3.00
Ostane imovine	738.24
Skupaj	\$1,593.39

Bernik izjavlja da so račun v redu.

Poročilo nadzornega odbora sprejeto na znanje.

Prosvetna matica. — Chas. Pogorelec omenja, da je poročal glede sodelovanja Prosvetne matice z društvi na polju dramatike in drugih priredb že prej. Dodaja, da je za članstvo društev Prosvetne matice letos naročena knjiga "Sesuti stolp", ki je tretja v Molekovi seriji.

John Rak poroča o sodelovanju urada Prosvetne matice z angleško poslujočimi društvi.

Stavbinski fond JSZ.—Tajnik stavbinskega fonda Frank Zaitz prečita pismo Johna Olipa, v katerem izjavja, da želi, ako mogoče, povračilo svojega vplačila v stavbinski fond v vsoti \$50, ker ga v to silijo razmere.

F. Zaitz pojasnjuje, da je vsa naša imovina, razen nekaj

gotovine, vložena v stavbniški sklad, kakor je že poročal zboru in deloma v dveh bankah, ki sta v likvidaciji. Edino gotovino nam donajajo obresti, ki pa niso tolikšne, da bi mogli udovoljiti željam po izplačilih. Ako bi mogli dobiti naše vsote, bi bilo izplačevanje enostavna stvar, in to je pojasnil tudi S. Olip v pismu. S. Olip je član direktorija dotičnega stavbinskega društva in mu je znano, da gotovine ne moremo dobiti. Že na eni prejšnjih sej pred meseci je bilo sklenjeno, da če naš stavbinski fond likvidiramo, naj dobimo vsi sorazmerno.

Garden predlaga, da se vsoto Olipu izplača. Predlog ni podpisan.

D. J. Lotrich nato izjavja, kako potrebno je, da se pobrižamo za nakup ali vsaj za najem svojih prostorov, v katerih bi imele dom vse naše aktivnosti. Polzvedoval je o hiši na 2505 S. Crawford Ave., ki je naprodaj. Meni, da se naj pobrižamo in ugotovimo, če bi jo mi mogli prevzeti.

Kazprave se udeležijo Zaitz, Oven, Rak, Godina in Lotrich. Sklenjeno, da se s. Lotricha pooblasti poizvedovati o omejenem posloju. Tajnik stavbinskega sklada izjavlja, da bo pri tem sodeloval in upa, da enako tudi drugi člani.

D. J. Lotrich je poročal o vznožnih cenah, ki so jih plačali člani X. zbora na poti iz Chicaga v Cleveland in obratno. Bila mu je poverjena naloga dobiti čim nižje cene in je storil vse potrebno.

Pogorelec poroča o agitacijskem delu za JSZ in Proletarcu. Treba bi bilo poslati koga v Milwaukee, La Salle in okolice ter par drugih tukajšnjih bližnjih krajev, kjer je mnogim naročnikom naročnina potekla. Lotrich priporoča, da si naj bi eksekutiva del razdelila tako, da bi bil vsak odsek odgovoren za gotovo področje in v ta namen tudi delal.

Rak poroča o simpoziju, ki ga imajo v načrtu za v Milwaukee. V ta namen korespondira mladinski odsek kluba št. 1 z milwauškimi sodruzi. K temu govorita tudi Oven in Lotrich.

Fr. Zaitz predlaga, da se naj takoj prične z zbiranjem agitacijskega fonda. Pošlje naj se pismo in pole klubom in somišljenikom v tistih naselbinah, kjer klubov nimamo. Chas. Pogorelec predlaga dodatek, da se apel pošlje tudi naprednim društvom. Dodatek sprejet s 7. proti 5. glasovi. Nato je sprejet predlog F. Zajca s tem dodatkom.

Nato je Fr. Zaitz v imenu odbora za pravila predložil priporočila delegatov za spre-

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST, 24, 1912.

of Proletarec, published weekly at Chicago, Ill., October 1st, 1934

Before me, a notary public, in and for the state and county aforesaid, personally appeared Chas. Pogorelec, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the business manager of the Proletarec and that the following is to the best of his knowledge and belief a true statement of the ownership, management, etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption required by the Act of August 24, 1912, embodied in section 411. Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to-wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor and business managers are: Publisher: Jugoslav Workmen's Publishing Company Inc., 3639 W. 26th St., Chicago, Ill.; editor Frank Zaitz, 2700 S. Keeler Ave.; managing editor, Frank Zaitz, 2700 S. Keeler Ave.; business manager, Chas. Pogorelec, 2243 S. Central Park Ave.

2. That the owners are: Jugoslav Workmen's Publ. Co., Inc., 3639 W. 26th St., Chicago, Ill.; Slovene Section, Jugoslav Federation S. P., 3639 W. 26th St., Chicago, Ill.; Donald J. Lotrich, 1937 S. Trumbull Ave., Philip Godina, 3211 S. Crawford Ave., Joseph Oven, Clarendon Hills, Ill., Fred A. Vider, 2700 So. Homan Ave., Frank Zaitz, 2700 S. Keeler Ave. Executive Committee, Chas. Pogorelec, 2243 S. Central Park Ave., Executive Secretary.

3. That the known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: None.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company, but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association or corporation has any interest, direct or indirect, in the stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

CHAS. POGORELEC, Business Manager.

Sworn to and subscribed before me this 28th day of September 1934.

Joseph Steblay, Notary Public. (My commission expires June 30, 1935.)

KOMPANIJE NA JUGU SE MAŠČUJEJO NAD STAVKARJI

Apel predsednika Roosevelta je končal stavko v tekstilni industriji, ni pa odpravil krivice, ki se gode delavcem v tem obratu. Urad unije tekstilnih delavcev je dobil iz vseh krajev sporočila, da so kompanije odklonile vpsoliti tisoče delavcev samo zato, ker so aktivni v uniji in ker so vzpodbujali ostale delavce k vztrajanju v stavki. Vlada v Washingtonu je obljubila posredovati v prilog teh žrtv industrialnega boja.

Vrtil se je sestanek med predsednikom Rooseveltom in glavarjem zveze tekstilne industrije Sloanom, nakar

membe in dodatke k našim pravilom.

Predložena so bila seji eksekutivne v smislu zborovega sklepa, ker na zboru za ureditev pravil ni bilo časa. Bilo je dalje sklenjeno, da se ta priporočila objavi tudi v tisti številki, v kateri izide zapisnik zbora. F. Zaitz poroča:

NASVETI IN PREDLOGI ZA SPREMEMBE PRAVIL.

Odboru za pravila so bile predložene razne sugestije za uvedbo spornih aktivnosti v naših mladinskih oddelkih. Prirejena je bila v ta namen tudi resolucija, ki nalaga eksekutivi izdelati načrt za povečanje delokroga mladinskih oddelkov.

Člen XVIII. MLADINSKI ODBOR. bode dodane boljše definicije. kaj so naloge teh skupin.

Alešev referat, ki je bil sprejet, nalaga eksekutivi uvesti boljše metode za skupno delovanje naših članov v drugih organizacijah. Ker je bila v ta namen sprejeta posebna resolucija, ni potrebno, da se bi uvrstila taka določba tudi v pravila.

Klub št. 114 in njegov angleški odsek predlagata v pravila:

1.) Vsa mladinski (angleški) pododsek kluba naj bo avtonomen.

2.) Ako priporočljivo, naj ima svojo številko (kluba).

3.) Vse svoje posle naj vodi in financirajo sami, ako se odločijo za separaten klub.

4.) Dovoljeno naj jim bo rabiti denar v svrhu gojitve atletike in sportnih iger; dalje nabavo uniform, kakršne si bi zamislili v svojih sportnih klubih v območju JSZ.

5.) JSZ naj v sporazumu z amer. soc. stranko pospešuje organiziranje dečkov v "Red Scouts" in ravno tako dedicije, jih vodi v telovadbi in delavski vzgoji; v poljeu naj jim oskrbi izletne prostore, ako le mogoče kje ob jezerih. V ta namen naj planira izlete za kak mesec dni proti primerni oddolžnosti.

6.) Poleg telovadbe se naj v teh izletniških kempah uvede med mladino uče tečaj o socialnih problemih s socialističnega stališča.

7.) Članom naj bo dovoljeno privedi v kempe tudi svoje prijatelje, da se jih pod močjo vtisov sčasoma pridobi v naše gibanje.

8.) Vsa tak angleško poslujoči klub mora dati vsak mesec točno poročilo o finančah, poslovanju in

je slednji obljubil, da bodo družbe sprejele nazaj vse delavce, razen tiste, "ki so bili nasilni v stavki".

Na sliki je prizor iz zadnje stavke tekstilnih delavcev v Gastoniji, Georgia. Dasi so stavkarji piketirali legalno in izjavljali lojalnost tej deželi ter vedno kakali le v spremstvu ameriške zastave, je bila kljub temu proti njim poslana milica. Stotine stavkarjev je bilo pretepenih, mnogo ranjenih, precej s trajnimi poškodbami, in nekaj ubitih.

gresno platformo socialistične stranke v našem jeziku, ker bi to agitaciji veliko pomagalo.

Sklenjeno, da se uvrsti vse umestne predloge v nova pravila in se jih s temi spremembami objavi v Proletarcu članstvu v razpravo.

P. Bernik poroča, da so urejeni zapisniki treh sej zbora, drugi pa bodo v kratkem. Čital bo tudi korekture. Zaključek seje.

Delegati za konferenco v Waukeganu

Iz Chicaga pride na konferenco klubov JSZ ter društev Prosvetne matice precej velika delegacija. Društvo "Slavije" št. 1 SNPJ bo zastopal Frank Aleš; delegati kluba št. 1 so Peter Bernik, Carolina Macerl in Chas. Pogorelec.

Klub JSZ z južne strani (S. Chicago in Pullman) pošlje dva delegata. Zastopala ga bosta Max Marolt in Peter Verhovnik. Klub št. 16 s severne strani bo zastopal L. Wipotnik. Poleg njega gre ta dan v Waukegan več drugih rojakov. Frances Zakovšek, tajnica Konferenca, poroča, da je prvi prijavljeni delegat iz Milwaukeeja A. Kamnaker. Nado št. 102 SNPJ bo zastopala Minka Aleš. Društvo Pioneer št. 559 SNPJ še ni prijavilo delegata.

To zborovanje, ki se prične ob 9. dop., bo zelo važno. Vsi klubi in društva Prosvetne matice so dobili od tajnice poziv, da naj izvolijo zastopnike.

Poročilo iz Salema

Salem, O. — Dne 16. sept. je imel naš klub št. 24 piknik, ki pa ga je pokvaril dež. V soboto večer in v nedeljo dopoldne je lilo. Ker smo pričakovali dober polet, je bilo treba vsega dosti pripraviti. Že ob 6. zjutraj sem začela pripravljati jestvine in prišla je tudi moja sestra Mrs. Kotnik iz Akrona, da mi pomaga. Dež lije — kaj bi pripravljali! Pa vzlic temu smo spekli dva pujska, imeli smo 1. janca, krofov celo zalogo in sličnih dobrin. Vse smo imeli že pripravljeno, a dež le ni ponehal. Čezdalej bolj me je skrbelo, kako bomo te stvari spravili v denar, da se obvarujemo izgube. Okrog poldne je prišel bus iz Akrona. "Halo, pripravite se, gremo!" se je glasil ukaz. Razveselila sem se in hitela zavijati in nositi kakor da mi je 20 let. Tudi dež je ponehal. Okrog 3. ure so se ljudje že precej zbrali skupaj

Poleg vsega je treba vzeti v obzir, da ima vsaka naselbina svoje oblačje in okoliščine. — To izjavo ter priporočila sta v imenu kluba podpisala Anton Jurca in Janko Zornik.

Temeljne točke predlogov za spremembo pravil, ki so jih pripravili člani iz vrst naše mladine, so:

1.) V mladinske oddseke se naj sprejema članke ne glede na starost ali ne. Sedanja naša pravila v angleškem prevodu določajo, da se sprejema sinove in hčere, katerih starši so Jugoslovani. V slovenskem delu tega člena (XVIII.) ni take določbe.

2.) V argumentiranju, da naj imajo angleški odseki stalnega predsednika, namesto da se ga voli od seje do seje, so odobrili sedanji sistem z devetimi proti štirim glasovom.

3.) Izrekli so se za separaten blagajno angleških klubov.

4.) Angleški odseki naj bi bili upravičeni do zastopstva na zboru na isti podlagi kakor sedanji klubi.

Mary Krnec, delegatka kluba št. 3, Oglesby, priporoča v imenu svojega kluba, da naj JSZ izda kon-

in proti večeru je bila družba že velika in zelo židane volje. Prišli so iz Girarda, Power Pointa in drugih okoliških krajev. Jane je nam na dražbi prinesel \$17. Odneli so ga v Akron, dasi so ga tudi Girardčani skušali dobiti. Prebitka je bilo okrog \$40, če pa ne bi bil dan tako slab, bi ga bilo nedvomno vsaj \$70. Delili smo si ga s pevskim zborom iz Akrona, ki je sodeloval s klubom, Klub v Salemu bi nalože sam ne zmogel, ker je naselbina majhna in le kakke tri družine so delavne v njemu.

Naš klub dela načrte za priredbe daleč v naprej. Tako nameravamo drugo leto povabiti na naš izlet soc. pevski zbor "Zarja" v Clevelandu in zbor "Delavec" iz Newburgha. — Frances Mihevc.

Kampanjska veselica in shod v Bridgeportu

Bridgeport, O. — Kot je bilo že poročano, priredi klub št. 11 v soboto 13. oktobra zvečer v Društveni dvorani na Boydsville veselico in shod. Vse prebete je namenjen v prid pokreta. Članstvo kluba se bo potrudilo zadovoljiti s potrebo in v sporednem vse udeležence, katere vabimo od blizu in daleč. Vstopnina je samo 10c. Dne 16. sept. smo imeli piknik, ki pa se radi dežja ni obnesel. Klub je nato sklenil, da naj ostane vstopnina 10c tudi za veselico v soboto 13. oktobra. Vstopnice so bile poslone vsem somišljenikom.

Prihodnja klubova seja bo v nedeljo 21. oktobra dopoldne. Na dnevnem redu bodo važne stvari. Klub prireja vsako zimo predstave. Ako bomo gojili dramatik še v naprej, bo treba s tem delom takoj začeti. — Joseph Snoj.

Varnost v Chicagu in Milwaukeeju

Čikaška komisija za studiranje raznih metod v omejevanju aktivnih nesreč je šla v Milwaukee, kjer je nesreč na vsakih 1000 prebivalcev 66 odstotkov manj kakor v Chicagu.

Ob tej priliki so primerjali tudi kakšen je konec policijskih pozivnic nepaznim voznikom. Od 1. jan. do 1. maja je izdala čikaška policija 23,758 pozivnic na sodišče, toda 19,852 se jih ni odzvalo, ker so kršilce odvezali neprilike politiki s svojim vplivom. V Milwaukeeju je bilo od 1. januarja do 25. sept. 23,638 aretacij vsled kršitve ordinanc pri vožnji z avtom. Razen 332 so bili vsi pred sodiščem. Ta razlika pojasnjuje, čemu so vozniki v Milwaukeeju toliko paznejši kot v Chicagu.

Mnogo deportacij

V fiskalnem letu, ki je bilo končano 30. junija 1933, je bilo iz te dežele deportiranih 19,865 oseb. Številke o deportacijah v preloženem fiskalnem letu delavski department še ni objavil.

Stavka tiskarjev v Dublinu končana

Stavka tiskarjev v Dublinu na Irskem, ki je trajala devet tednov, je bila končana 23. sept. Noben časopis ni izhajal.

Poučna preiskava

Kongresna preiskava o intrigah municijske industrije je zelo poučna, ni pa ji škodljiva.

Organizacija

Milijon posameznih delavcev je milijon posameznikov. Toda če se organizirajo, so sila, s katero nasprotniki morajo računati in jo upoštevati.

ZA LIČNE TISKOVINE
VSEH VRST PO ZMERNIH CENAH
SE VEDNO OBRNITE NA UNIJSKO TISKARNO

Adria Printing Co.

1838 N. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Tel. Lincoln 4700

PROLETAREC SE TISKA PRI NAS.

WINNING AND LOSING REVOLUTIONS

By OTTO BAUER

This is one of a series of articles by Otto Bauer, great Austrian Socialist leader, in which he discloses the sources of the barrage of Communist slanders against the heroic Austrian Socialists, and discusses Communist methods in revolutions. These articles are translated by Hersh Rosenfeld and are published in The New Leader.

What purpose is served by the tower of lies raised by the Communists about the Austrian Socialist uprising of last February? It serves to 'prove' that the working class can come out victorious in an armed insurrection only under Communist leadership, as it did in Leningrad in 1917. Under the "traitorous" leadership of the Social Democrats every uprising of the working class is lost.

Is that so? Have proletarian revolutions led by Communists never been crushed? Has Bela Kun, who now knows exactly how to lead a revolution to victory, completely forgotten the history of the Hungarian revolution of 1919 led by himself, which ended in a terrific catastrophe? Has the history of the uprising of the workers in Middle Germany been forgotten—the history brought forth by Paul Levi in his dreadful and, even today, instructive accusation against the Communist leadership of the uprising? Has the history of that Canton uprising been forgotten, the one in which Communist leaders from Russia led the Chinese workers into a bloody catastrophe? The history of the Communist International ever since 1918 is full of bloody defeats of the proletariat under Communist leadership.

Truly, the workers in Leningrad did emerge victorious in November, 1917, and gained power under Communist leadership. But first let us enumerate the differences between the situation in Leningrad during November, 1917, and Vienna during February 1934.

In November, 1917, war was raging. The Russian army consisted not of recruited mercenaries, but of workers and peasants called to military service. It had suffered terrific

defeats on the battlefield that had weakened its discipline. Already in the revolutionary fights of March, 1917, complete bodies of troops went over to the revolutionists; that is why the March revolution conquered the Czarist regime. During the following months the Russian army was disbanded. The peasant soldiers, tired of war and hungry for land, left the trenches and garrisons and ran home. The workers in soldiers' uniforms refused to obey their commanding officers. When the workers and soldiers rose under the leadership of the Bolsheviks in November, 1917, the Kerensky government did not have a single regiment at its disposal to rely upon. Only a couple hundred of Junkers from the military academy defended the government.

Can we compare this revolutionary situation with the state of affairs in Austria during February, 1934?

Another altogether different comparison forces itself upon our minds. One year before the February uprising Hitler came into power in Germany. At that time there was in Germany a mighty Communist party, a party that rallied one-half of the German working class; a party that in the decisive positions—in Berlin, in the Ruhr Basin, in the industrially developed points of Middle Germany—was stronger than the Social Democracy. What did the German Communists do then? They did not take up the strike. They did not fire a single shot. They capitulated without a fight. But after their capitulation the Executive Committee of the Communist International convened in Moscow in order to pass judgment upon the behavior of the German Communist Party.

The German delegate, Richter, stated that an uprising of the German workers against Hitler would have been hopeless and at the price of unnecessary victims. "It would have been criminal irresponsibility to issue a call for an uprising," said delegate Richter. Manu-

lsky, president of the Communist International, agreed with Richter. "The party," said Manuisky, "relied upon one part of the proletariat, split by the Social Democracy, and isolated by the peasantry and the city petit bourgeoisie. It had no armed forces at its disposal at all." Manuisky draws the following conclusions: "It would have been sheer 'putschism' to take up arms against the fascist bands and against the Reichswehr." The Executive Committee of the Communist International also described to the justification of the capitulation. It declared the fight less a capitulation of the great German Communist Party than a "prudent and necessary maneuver of retreat."

Besides, the capitulation of the German Communist Party without a battle has been repeated now in Bulgaria. Bulgaria is the only European country outside of the Soviet Union in which the majority of the workers follow not the Social Democracy but the Communists. The Bulgarian generals can even now set up their military dictatorship without causing the slightest resistance of the great Communist Party of Bulgaria.

The Communist International also used the moral authority of Dimitrov in order to attack the Social Democracy. We have not as yet heard Dimitrov criticize the capitulation without a battle of his nearest party comrades—the Bulgarian Communists.

The Social Democracy in Austria preferred a desperate struggle under the most unfavorable conditions to a fightless capitulation. The Communist parties in Germany and in Bulgaria capitulated without a fight. But the Communist International that justified and sanctioned the fightless capitulation of the German Communists decries and slanders the desperate revolutionary struggle of the Austrian Social Democracy.

Sinclair Planks Splintered in Compromise with Machine

Sacramento, Cal. — By dropping his advocacy of old-age pensions, state owned factories and communal farms, and changing the tax exemption of \$3,000 on homes to the more modest figure of \$1,000, Upton Sinclair succeeded in winning the support of the California Democratic organization for what was left of his "Epic" plan. The vote of the convention was 113 to 4, after William G. McAdoo and George Creel accepted the Sinclair plan as "modified".

George P. West, special correspondent for the New York Times reports that "Sinclair has developed since the election a tact that is amazing to those who knew him in other years as personally amiable but publicly intransigent to the last degree."

Millen Dempster, candidate for the governorship on the Socialist ticket, has issued a statement pointing out that "the watering down Sinclair has already given his own program is just a beginning. By joining hands with the capitalistic Democratic party, Sinclair has turned his back on the prospect of helping to build a strong workers' movement without which it is impossible to 'end poverty in California' or anywhere else."

SECRET PROGRAM OF BARONS WOULD MAKE WORKERS SERFS OF CAPITAL'S OLIGARCHY

The managers of the NRA propose to reorganize it into three parts—executive, legislative and judicial—a government within a government. Recently about 150 big kings of industry secretly met to consider reorganization of the NRA to make it more completely serve their interests. They look forward to corporation zones ruled by their class with workers as mud-sills so worked that they will just manage to survive and produce children to replace the human merchandise as it is worn out.

In the first place, the big barons of industry want monopolistic control of certain industries with some "government supervision" while other industries should be "liberalized" under the antitrust laws. These would enjoy a maximum

of self-regulation without government supervision.

That is to say, the big key industries would tower above the whole capitalist system as oligarchies "supervised" by friendly government agents. In the next range below the big industries, the industries not of a key variety would be self-regulating with the anti-trust laws used as a cushion, not a club. Having provided secure fortresses for big business on the two highest levels of the capitalist system, the big barons were kind enough to look down into the labor market where their human merchandise is bought.

They must do something for the wage slaves—and do them plenty. So they decide that there must be no federal unemployment insurance and old age pensions. Sweet charity should take care of the human waste of the factories and mills. Then wages are too high in many lines and where this is found to be the case the big baron should reduce wages and pocket the surplus. Here is how the exploiters put it:

"A minimum wage might be continued during the remainder of the depression, but low enough not to interfere with or control the wage level in general, which should be allowed to respond naturally to the general price level and the relative demand for goods and services."

In other words, the price of labor should be determined by the impersonal economic forces of capitalism as the price of cheese, pig iron, bricks, coal and ore are under the normal conditions of com-

petition. The capitalist class would be organized 100 per cent in their huge tower of dollars while the working masses in the pit below would crush each other to obtain the slave wage the big barons would ration out.

Nor is this all. "Maximum hours by government regulation should be eliminated or set so high as not to interfere with the restoration of parity between wages in manufacturing and the general price level." That is, the short work-day should be made longer!

The keen eyes of the big barons also locate the farmers down in the labor pit, so they favor "Correction of the disparity in prices between agricultural and manufactured products." That is to say, the farm toilers are in the pot and are to remain there while farm and commodity prices are to be in some way "corrected." We may be sure that the big barons will not favor "correction" of prices against themselves.

Workers of the nation! You and your fathers and your fathers' fathers have toiled, sweated and died over two centuries to build the vast productive system of today. A handful of big barons possess it; they rule it and rule you. It has become half paralyzed in their hands. You and your families suffer torments because of this paralysis.

Now the big barons would foist a hateful regime of feudalism on your backs. You have a vote. Use it as a Socialist hammer against the class that would goosetep us into servitude!—The New Leader.

PLAY WRITING CONTEST

Sponsored By The Educational Bureau Of J.S.F.

In accordance with the decision of the X. Convention of the Yugoslav Socialist Federation and its Educational Bureau, and "in order to extend the cultural activities of our young people, to promote appreciation of drama and understanding of it, and to add to our library of plays dealing with labor, social and immigrant problems of our people," a Play-Writing Contest is hereby declared by the Educational Committee of the Federation, lasting from October 15, 1934, to April 15, 1935.

Three prizes, meriting the award, are available for the plays submitted by the contestants. The first prize is \$25, the second \$15 and the third \$10.

Rules of the Contest

1. Any person of Yugoslav extraction living in the United States or Canada may participate in the Contest.
2. The plays eligible for the award must deal with labor, social or immigrant problems, from the labor viewpoint. No play should contain more than three acts—one and two-act plays preferable. All plays submitted should be original and in the English language.
3. The judges of the contest are: Ivan Molek, Josko Oven, Frank Zaitz, Alice Artach and Estok Menton. In awarding the prizes, or honorable mention, the judges shall be guided equally by the social content and literary merits of manuscript.
4. The Educational Committee of the Federation reserves the right, upon recommendation of the judges, to edit or revise the awarded plays.
5. All accepted manuscripts shall forthwith become the property of the Educational Bureau of J.S.F.; unawarded plays will, upon express desire, be returned to the author according to arrangements.

His Cross

Events in Cleveland

Three new members were accepted at the last meeting of our English Section of branch 27 held September 24. The JSF by-laws were read and discussed. A hike has been arranged for Sunday, October 14. If you wish to know more about it, attend our next meeting.

Sunday, October 7, at 8 P. M., a Eugene V. Debs memorial meeting will be held at 10511 Pasadena Ave. All members and sympathizers are urged to attend. Admission free.

Paul Hansen, leader in workers' education and cooperative movement in Denmark, was scheduled to speak at the Amalgamated Hall on September 25. Due to his sudden illness it was impossible for him to speak. Another date for his lecture is being arranged and will be announced later.

The other scheduled speaker that will appear in Cleveland is Fred Henderson, brilliant lecturer and writer and former member of the British Parliament. He will give an Englishman's view of the New Deal on Wednesday, October 17, at 8 P. M., at the Metals Trades Hall, 1001 Walnut Ave. Admission 25c.

Our friends and sympathizers are urged to reserve Thursday, November 29. Singing society Zarja of branch 27 JSF will hold its concert that day. More about this later.

Recently our English Section challenged the Detroit comrades to a debate. The challenge was accepted and the debate will take place in Detroit. More details will be announced later.

Rose and Wilma, Cleveland, O.

Anna Fabian to hold Concert in San Francisco

A concert will be given by Miss Anna Fabian on Sunday, October 21, at the California Women's Club, 1750 Clay St.

Miss Fabian is well known among the Slovenes of San Francisco and has shown her willingness to help in every worthy endeavor. She has often appeared on Slovene programs without receiving any compensation. We now feel that she deserves our help. Therefore we urge the Slovenes in San Francisco and vicinity to attend her concert. The admission is 50c. For the Arrangement Committee, P. V. Knezo and V. Laharnar, San Francisco, Calif.

International Youth Week

Seven meetings have been arranged by the Chicago Labor Youth Council during the International Youth Week, beginning October 1. One of these meetings will take place at the Labor Lyceum, 3200 Ogden Avenue, Friday, October 5. Speakers for the evening will be Clarence Senior, Winston Dancis, Irving Levitas, Ernest Ember and several others. All comrades on the West Side are urged to attend and bring their friends along.

Lest We Forget

I would not, if I could, be a Moses to lead you into the Promised Land. For if I could lead you there, somebody else could lead you back. You must lead yourselves!

—Eugene V. Debs.